

ПРОТОКОЛ

№ 104

гр. Пазарджик, 17.02.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Николинка Н. Попова

при участието на секретаря Галина Г. Младенова

Сложи за разглеждане докладваното от Николинка Н. Попова Въззивно гражданско дело № 20235200500080 по описа за 2023 година.

На именното повикване в 10:45 часа се явиха:

Жалбоподателката – ищца Й. И. Р., редовно призована не се явява. За нея се явява адв. П., редовно упълномощена.

Жалбоподателя ответник Прокуратура на Република България, нередовно призована за днешното съдебно заседание се представлява от прокурор С, П.,

Прокурорът: - Да се даде ход на делото. Не правя възражение за нередовното призоваване.

Адв.П. : - Да се даде ход на делото.

Съдът, с оглед изразеното становище намира, че няма процесуална пречка по даване хода на делото, затова

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА СЕ ДЕЛОТО

С Решение 1217/14.11.2022 г., постановено по гр. дело №20225220100088/2022 г. по описа на РС-Пазарджик, съдът е осъдил ответника Прокуратура на Република България да заплати на ищцата Й. И. Р., ЕГН *****, от гр. К., обл. Б., ул. „Н“, № 31, сумата 1000 (хиляда) лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди,

изразяващи се в притеснение от изхода на разследването и неудобства от задържането и наложените мерки за неотклонение и процесуална принуда в резултат на незаконно повдигнато обвинение в престъпление по чл. 209, ал.1 от НК, за което наказателното производство по ДП № 304/2020 г. на РУ на МВР - Пазарджик и ДП 82/2020 г. на РУ на МВР - Септември е прекратено с постановление на прокурор при Районна прокуратура - Пазарджик с вх. № 680/2020 г. от 04.08.2021 г., заедно със законната лихва върху сумата 1000 лв., считано от 04.08.2021 г. до изплащането на сумата, като отхвърля иска за разликата над 1000 лв. до пълния предявен размер от 10 000 лв.

Осъдил е Прокуратурата на Република България да заплати на Й. И. Р. сумата 81 лв., представляваща разноски по делото.

С определение № 18 от 04.01.2023 г. на РС Пазарджик съдът е изменил решение № 1217/14.11.2022 г., постановено по настоящото дело, в частта му за разноските, които Прокуратурата на Република България е осъдена да заплати на ищцата Й. И. Р., като е увеличил техния размер от 81 лв. на 90 лв.

Срещу постановеното решение в законния срок е постъпила въззивна жалба Прокуратурата на Р България, като неправилно и незаконосъобразно. Твърди се, че в решението си Районния съд - Пазарджик, след като подробно описва изложеното в исковата молба приема, че „След като наказателното производство срещу ищцата е прекратено, тя не е извършила престъплението, в което е била обвинена, т.е. не може да мотивира по основание или размер присъждането на □ обезщетението със съображения, свеждащи се до вероятността тя все пак да е извършила престъплението и основани на материалите по досъдебното производство. В решението си съдът бил посочил, че „Практически всяко повдигане на обвинение в престъпление, което не се установява да е извършено, неминуемо води до настъпване на неимуществени вреди (неприятни преживявания на притеснение, обида и разочарование, накърняване на доброто име в обществото и пр.), без да е нужно да се доказва специално настъпването им, а само техният размер, включително и другите обстоятелства, които водят до увеличаване на размера на вредите - физически ограничения в резултат на мярката за неотклонение, невъзможност да се продължи упражнявана до този момент дейност и пр. За краткотрайни, но особено интензивни неприятни преживявания съдът бил приел периода на задържането и разпита на ищцата в дните 25-27 февруари

2020 г.. Съдът бил отчетел продължителността на разследването от година и пет месеца, но като обосноваващ по - нисък размер на присъденото обезщетение е отчетел факта, че здравословното състояние на ищцата не се е влошило в резултат на разследването срещу нея, нито е било осуетено лечение в чужбина, нито е пострадало забележимо доброто ѝ име в средите на приятели и близки, в които се движи, или професионалната и репутация, поради което тези изводи на съда не следва да бъдат споделени.

На следващо място се твърди, че представените към исковата молба писмени доказателства, както и събраните в хода на гражданското дело, не установяват наличието на претърпени неимуществени вреди, които да са в пряка и непосредствена последица от действията на Прокуратурата. В тежест на ищеца било да докаже по безспорен начин такива твърдения. Ако ищцата твърди, че вредите са последица от процесното обвинение, то следвало да представи пред съда по гражданското дело безспорни и категорични доказателства и да проведе пълно и главно доказване кои конкретни вреди по вид, размер и интензитет са в резултат само и единствено от действията на Прокуратурата. Твърди се, че безспорен е фактът, че за да се реализира отговорността по ЗОДОВ е необходимо наличие на едновременно предвидените за това предпоставки: да е извършено съответното незаконосъобразно действие от страна на държавния орган, в случая Прокуратурата, да е причинено увреждане и то да не е по изключителната вина на ищеца; както и вредите да са пряка и непосредствена последица от увреждането. В настоящия случай не са налице посочените предпоставки. На 26.02.2020г. на Й. И. Р. е било повдигнато обвинение по досъдебно производство № 82/2020г. по описа на РУ-Септември при ОДМВР-Пазарджик, пр.преписка № 680/2020г. по описа на Районна прокуратура гр.Пазарджик за това, че на 20.02.2020г. в с.Виноградец, обл.Пазарджик и в гр.Пазарджик, с цел да набави за себе си имотна облага, е възбудила у Костадинка Сталинова Шумалакова от с.Виноградец, обл.Пазарджик заблуждение, че на сина ѝ Георги Шумалаков е направена магия, която ще разруши органите му и той ще умре, и с това ѝ е причинила имотна вреда в размер на 250,00 лева. На същата дата ѝ е била извършена полицейска регистрация по реда на чл.68 от ЗМВР, за което Р. е декларирала доброволно изрично писмено съгласие, обективизирано в съответната декларация, приложена на л.94 по досъдебното производство. Ето защо тъй като в

конкретния казус полицейската регистрация не е задължителна и е извършена не по искане на ответника, а от трето на спора лице и то с доброволното съгласие на ищцата, е налице неоснователност на тази претенция за вреди, тъй като Прокуратурата на РБ не е пасивно легитимирана страна за действия, свързани с извършване на полицейска регистрация, и не следва да отговаря за вреди от това действие. Ищцата била задържана в Сектор „Арести“ при Затвора гр.Пазарджик за 72 часа с постановление на наблюдаващия прокурор от 26.02.2020г. по реда на чл.64 ал.2 от НПК, считано от 16:40ч. на 26.02.2020г. с оглед явяването ѝ пред РС- Пазарджик за вземане на мярка за неотклонение. Отделно от това с друго постановление от същата дата на Р.

била наложена забрана за напускане пределите на РБ. С определение от 27.02.2020г. на РС - Пазарджик по ЧНД № 379/2020г., в което съдът приел, че е налице обосновано предположение, че Р., която е осъждана, е извършила престъплението, за което ѝ е било повдигнато обвинение, както и че е личност с висока степен на обществена опасност, на същата е наложена мярка за неотклонение „домашен арест“ основно предвид съображения за здравословното ѝ състояние. След жалба и протест на така наложената мярка за неотклонение, с протоколно определение от 05.03.2020г. на състав при ОС-Пазарджик е била отменена взетата мярка за неотклонение „домашен арест“ и взета мярка за неотклонение „подписка“ отново единствено предвид здравословното състояние на Р., като въззивният съд също приел, че е налице обосновано предположение, че същата е съпричастна към повдигнатото ѝ обвинение, както и че деянието е с висока степен на обществена опасност.

В този смисъл Р. била задържана с Постановление на РП- Пазарджик на основание чл. 64, ал.2 от НПК, считано от 16:40ч. на 26.02.2020г. с оглед явяването ѝ пред РС-Пазарджик за вземане на мярка за неотклонение, като на 27.02.2020г. РС -Пазарджик е взел мярка за неотклонение „домашен арест“ за много кратък период от време. Ищцата е била задържана за по-малко от 24 часа, до вземането ѝ на мярка за неотклонение „Домашен арест“ от РС-Пазарджик. Мярката за неотклонение „Домашен арест“ е продължила само 7 дни, след което ѝ е взета МНО „Подписка“. След проведено разследване, при което са били извършени необходимите и възможни действия по разследването и процесуални действия, наказателното производство не е могло да бъде приключено през периода от месец август 2020г. до месец август 2021г., тъй като ищцата е била бременна по това време и впоследствие

е родила, което наред със здравословното ѝ състояние - различните заболявания, от които страдала от години, е довело до невъзможност да пътува до гр.Пазарджик, за да участва в наказателното производство с оглед охраняване правото ѝ на защита. Едва след раждането на детето ѝ Ана-Мария Йорданкова Р. на 08.04.2021г., ищцата депозирала молба до наблюдаващия прокурор и водещия разследването, поради невъзможност да пътува материалите по досъдебното производство да бъдат предявени на упълномощения от нея защитник - адв.Е. П., което било сторено на 12.05.2021г. и досъдебното производство било приключено със заключително мнение. Впоследствие било прекратено с постановление на Районна прокуратура гр.Пазарджик. Това обаче не е било валидно към момента на повдигане на обвинение и задържане на ищцата и е нямало как да бъде предвидено при образуване на делото и към момента на повдигане на обвинение, когато са били събрани надлежни доказателства, които са го обосновали, както потвърждават в мотивите си по мерките за неотклонение и РС-Пазарджик и ОС-Пазарджик, и потенциалната възможност за събиране и на допълнителни доказателства поне чрез назначената съдебна техническа и фоноскопна експертиза. В исковата си молба Й. И. Р. твърди, че година и половина тя и семейството ѝ живеели в непрекъснат стрес и тревоги, не можела да спи, притеснявала се какво щяло да се случи с нея, изследванията ѝ били извън нормата и здравословното ѝ състояние се влошавало, а не можела и да пътува до Турция за лечение, наложило се да преустанови дейността си в сайтове за ясновидци и т.н. На фона на тези твърдения, прави впечатление обаче, че Р. забременяла, износила плода и родила дете, и въобще се дезинтересирала от по-нататъшно запознаване и участие в наказателното производство, което е най-малко житейски нелогично за жена, подложена на твърдения силен стрес, живееща в постоянен страх и със силно влошено здравословно състояние от воденото наказателно производство, и поставя под сериозно съмнение тези твърдения на ищцата. Както и пряката причинна връзка за нейно влошено здравословно състояние вследствие воденото наказателно производство, без да се споменава за бременността ѝ, която е съвсем обективна причина за това при подобно изходно здравословно състояние. Не били представени и обективни медицински документи за периода на водене на наказателното производство, а единствено резултати от изследвания от 15.10.2021г., които са няколко месеца след прекратяване на производството и връчване на постановлението за това на

упълномощения защитник на ищцата. От разпита на единствения разпитан свидетел Надежда Добрева не се установили твърдените от ищцата претендирани неимуществени вреди. Ищцата е страдала от заболяванията, за които са представени медицински документи преди образуването на досъдебното производство и същите са взети предвид при вземане на мерки за неотклонение. Няма доказателства, че са получени вследствие на воденото дело, тъй като датират много от преди това. По отношение на твърденията, че била родила секцио и по-рано в резултат на стреса от воденото дело, същото не се доказвали с оглед посоченото в медицинския документ за раждането, в който е посочено че ищцата има няколко аборта преди това, поради което счита, че причината за преждевременното раждане е медицинска. В представената етапна от 29.09.2022г. било посочено, че Р. е в добро общо състояние, а водещата диагноза инсулинозависим захарен диабет, датира от много по-ранен период, преди образуването на досъдебното производство, видно от приложените медицински документи.

Не на последно място се твърди, че Р. има лоши характеристични данни с оглед предишните ѝ осъждания и е личност с висока степен на обществена опасност, включително и за грабеж, видно и от справката ѝ съдимост, което следва да се вземе предвид във връзка с претенцията ѝ за претърпени неимуществени вреди, тъй като спрямо нея са водени и други наказателни производства.

Относно твърденията на ищцата, че била принудена да прекрати на дейността си, поради повдигнатото ѝ обвинение и воденото наказателно производство срещу нея, се твърди, че в посочения период спрямо ищцата не са предприемани никакви действия по делото именно с оглед здравословното, бременното и след родилното ѝ състояние. Именно това е причината Р. да спре да пътува и да преустанови дейността си, а не повдигнатото ѝ обвинение, което не се разгласява публично предвид следствената тайна по наказателните производства и отдалечеността на гр.Пазарджик от местоживеенето ѝ. Ето защо няма как ищцата да е претърпяла и тези твърдени неимуществени вреди.

Относно претендираните вреди в резултат на Постановление на РП-Пазарджик от 26.02.2020г. за налагане забрана за напускане пределите на Република България по отношение на Й. И. Р., изразяващи се в невъзможност да пътува до Турция за лечение се твърди, че същите са неоснователни, тъй

като не са ангажирани доказателства ищцата да е искала разрешение за напускане пределите на Република България по чл.68, ал.1 от НПК, такова да не е издадено и това да е попречило на лечението.

На следващо място се твърди, че неоснователни и недоказани се явяват твърденията на ищцата за претърпени неимуществени вреди и, че тези вреди са в пряка причинна връзка с действията на Прокуратурата. Съдът е следвало на базата на всички събрани по делото доказателства, да отхвърли изцяло иска на ищцата, като неоснователен и недоказан и да не присъжда каквото и да било обезщетение. Твърди се, че определеният от съда размер на обезщетение от 1 000лв. е завишен и не е в съответствие с принципа, заложен в чл.52 от ЗЗД и трайната съдебна практика. Не се събрали доказателства за твърдените неимуществени вреди, както и доказателства, които да установяват, че те са пряк резултат от процесното обвинение.

Искането е да се отмени решението с което Прокуратурата на Р. България е осъдена да заплати сумата от 1 000лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, заедно със законната лихва върху сумата, считано от 04.08.2021г. и разноски в размер на 81,00 лева и се реши делото по същество, като се отхвърли иска, като неоснователен и недоказан, както и иска за лихвите и разноските.

В законния срок е постъпил отговор на въззивната жалба от Й. И. Р., чрез процесуалния ѝ представител адв.Е. П. от АК Пазарджик. Твърди ,че жалбата е неоснователна. В същата били изложени твърдения и съждения, некореспондиращи с доказателствения материал по делото. Неоснователно били твърденията, че доверителната ѝ не била търпяла каквито и да било вреди и затова не следвало да и се присъжда обезщетение. Излязат се подробни съображения във връзка с възражението направени във въззивната жалба на Прокуратура на Р България. Сочи се подробна съдебна практика.

Искането е да се остави без уважение жалбата, като измени решението в насока по подадената от ищцата въззивна жалба. Претендират се разноски.Представя като писмено доказателство молба от 22.04.2021 г.до Районна прокуратура гр.Пазарджик за отмяна на забраната за напускане на страната.

Решението се обжалва и от Й. И. Р., чрез пълномощникът ѝ адв. П. в частта за размера на уважената искова претенция за неимуществени вреди,

както и в размера на присъдените разноси. Твърди се, че определения размер от Районния съд обезщетение за неимуществени вреди за незаконно задържане и наказателно преследване, не съответства както на принципа за справедливост, на икономическите условия и е в противоречие със съдебната практика. Районния съд не бил обсъдил в пълнота и е подценил вредите, които е търпяла ищцата от незаконното наказателно производство, както следва:

1.Характера на повдигнатото обвинение за тежко умишлено престъпление по чл.209, ал.1 от НК, за което се предвижда наказание от 1 до 6 години „лишаване от свобода” .

2.По отношение на продължителността на мерките за неотклонение, които е търпяла доверителката:

-задържане на 25.02.2020 г. за 24 часа по ЗМВР;

-задържане на 26.02.2020 г. с Постановлението на прокурора за срок от 72 часа, което е продължило 2 дни;

-След внесено от наблюдаващия прокурор искане до РС Пазарджик за вземане на пос,на мярка за неотклонение „задържане под стража”, със свое Определение от 27.02.2020 г. по чнд №379/2020 г. съдът е взел мярка за неотклонение „домашен арест”, която е продължила 7 дни: от 27.02.2020 г. до 05.03.2020 г. (2020 г. е високосна), което съдът не бил обсъдил и не е взел под внимание. Тази мярка за неотклонение била също тежка, тъй като е ограничавала правото и възможността ищцата да напусна жилището си.

-След подаден протест от наблюдаващия прокурор и частна въззивна жалба е било образувано в.ч.н.д №109/2020 г. по описа на Окръжен съд Пазарджик, който със свое Определение от 05.03.2020 г. бил взел пос,на мярка за неотклонение „подписка”. Тази мярка ограничавала правото на доверителката й да променя местоживеенето си в продължение на 1 година и 5 месеца, което също не било обсъдено от Районния съд.

-Сред ограничителните мерки спрямо ищцата е „забраната да напуска страната”, наложена от наблюдаващия прокурор на 26.02.2020 г. и е продължила до 04.08.2021 г., което било обсъдено от Районния съд, но същият бил достигнал до неправилни изводи, че щом ищцата не била представила доказателства, че ще провежда лечение в чужбина, това ограничение за правото на свободно придвижване на доверителката й не е

оказало негативно влияние върху нея, без обаче да обсъди това, че с изрична молба до прокурора, подадена на 22.04.2021 г. били поискали да бъде разрешено на Й. Р. да пътува за лечение в чужбина, но наблюдаващия прокурор е отказал, което е описано и като факт в исковата молба.

3. Районния съд необосновано бил подценил всички негативни последици, търпени от доверителката й от незаконното наказателно преследване, продължило 1 година и 5 месеца и по този начин бил достигнал до неправилните изводи, които е направил и които са довели до несъответно нисък и несправедлив размер на обезщетението за неимуществени вреди.

4. Също така, поради това, че се е разбрало за положението обвиняема, в което се е намирала ищцата, се наложило да прекрати дейността си в е сайтовете „Ясновидците на България” и Феномените на България”, които й били носили някакви доходи. Районния съд неправилно бил приел, че гадателската дейност не би следвало да се счита за действително и официално упражняване на редовна професия, като не бил обсъдил и това, че тази дейност не е забранена и че наказателното преследване е наложило ограничения на ищцата да я упражнява.

5. Не на последно място било подценено и здравословното състояние на доверителката й, като съдът е приел, че то не било се влошило вследствие на наказателните процедури срещу нея.

Твърди се, че незаконно повдигнато обвинение, мерки за процесуална принуда и ограничения, неминуемо водят до настъпване на неимуществени вреди за лицето, което е подложено на наказателната репресия: тежестта на повдигнатото обвинение, неприятни изживявания, притеснения, обида и разочарование и т.н. без да се налага да се доказва специално настъпването им, а само размера на вредите- физически ограничения в резултат на мярка за неотклонение, невъзможност за продължаване на определена дейност и др. Незаконното задържане само по себе си предполага страдания, трудности и негативни емоционални преживявания за лишения от свобода, на засилено чувство на безпомощност, безсилие и незащитеност, на унижение на човешкото достойнство без да е необходимо те да се доказват.

На следващо място се твърди ,че неправилен бил извода на съда , че след като ищцата и преди била осъждана, следвало де се приеме, че преживяното от нея би следвало да е по- малко интензивно от преживяното от

лице, което за първи път е обвиняем, само че съдът не държи сметка за това, че преди доверителката ѝ не е била задържана, нак.производство не било продължавало дълго време, както и това, че при предното осъждане, обвинението не е било незаконно. Твърди се , присъденото от Районния съд обезщетение за неимуществени вреди е несъобразено с принципите за справедливост; с икономическите условия към момента на увреждането, както е и в противоречие с практиката на съдилищата. Сочи се подробна съдебна практика.

Искането е да се измените обжалваното Решение, като се увеличи размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди до предявления от доверителката ѝ размер. Моли да се измени Решението и в частта за присъдените разноски от Районния съд по отношение на размера на адвокатското възнаграждение. Претендират се разноски и настоящата инстанция.

Прокурорът: - Нямам възражение по доклада. Поддържам въззивната жалба. Оспорвам жалбата на Й. И. Р.. Нямам други доказателствени искания.

Адв.П. : - Нямам възражение по доклада. Поддържам нашата въззивна жалба. Оспорвам въззивната жалба на прокуратурата. Поддържам съображенията изложени в писмения отговор на същата. Да се приеме представеното доказателство. Нямам доказателствени искания.

Съдът намира за основателно искането за приемането на писменото доказателство представено с въззивната жалба, тъй като същото фигурира и в молбата с вх.№680 от 22.04.2021г. и ще има отношение за пълното и правилно изясняване на настоящия правен спор, затова

О П Р Е Д Е Л И :

ПРИЕМА приложеното към въззивната жалба молба.

Съдът счете делото за изяснено, затова

О П Р Е Д Е Л И :

ДАВА ХОД НА УСТНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

Прокурорът: - Ув. Окр. Съдии, моля да уважите въззивната жалба и отмените решението на първоинстанционния съд, като незаконосъобразно и

необосновано. Поддържам подробно изложените съображения във въззивната жалба. С хода на съдебното производство предявената исковата претенция от страна на ищеца остана недоказана и затова същата е неоснователна. По отношение на представеното в днес представеното писмено доказателство с което се твърди, че ищцата е поискала разрешение за напускане на страната, за да се лекувала. Твърди и в самото искане за напускане, че същата е извършвала лечение в по-ранен етап. Това е голословно твърдение и остана недоказано, тъй като няма никакви доказателства, не са приложени документи за провеждане от същата някакво лечение на по-ранен етап и не е налице медицинска история. С оглед на тези обстоятелства, предлагам да отмените постановеното и обжалваното пред Вас съдебно решение, като отхвърлите изцяло иска на ищцата, като неоснователен и недоказан.

Адв. П.: - Ув. Окр. Съдии, моля да отхвърлите въззивната жалба на прокуратурата, като моля и в тази част да ни присъдите разноски по списък който представям. Освен това моля да отмените решението на РС. Изложила съм съображения във въззивната жалба и посочила съдебна практика. Моля да измените решението като увеличите размера на обезщетението което следва да се присъди на моята доверителка. Моля да ни се присъдят разноски.

Съдът дава възможност на процесуалния представител на Прокуратурата на Република България да се запознае с представения списък на разноски.

Съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ПРИЕМА представения от адв.П. списък на разноски по чл.80 от ГПК.

Съдът счете делото за изяснено от фактическа страна, затова

О П Р Е Д Е Л И:

ОБЯВЯВА устните състезания за приключили.

ОБЯВИ, че ще се произнесе със съдебен акт в законния едномесечен срок.

Протоколът се изготви в съдебно заседание, което приключи в 11,00 часа.

Председател: _____

Секретар: _____